

ЗАКОН ЗА ЈАВЕН ДОЛГ¹

I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој закон се уредува/уредуваат управувањето со јавниот долг, намените на државниот долг, постапката и начините на задолжување, постапката на издавање, сервисирање и престанок на државни гаранции, како и информирањето за јавниот долг.

Дефиниции

Член 2

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. Државен долг е збир на финансиски обврски создадени со задолжување на Република Македонија, јавните установи основани од Република Македонија и општините, општините во градот Скопје и градот Скопје не вклучувајќи го долгот на јавните претпријатија и трговските друштва кои се во целосна или во доминантна сопственост на државата, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и на Народната банка на Република Македонија;

2. Јавен долг е државниот долг и долгот на јавните претпријатија и трговски друштва кои се во целосна или доминантна сопственост на државата, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и на Народната банка на Република Македонија;

3. Носители на јавен долг се Владата на Република Македонија, јавните установи основани од Република Македонија, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, јавните претпријатија и трговските друштва кои се во целосна или во доминантна сопственост на државата општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, и Народната банка на Република Македонија;

4. Задолжување е постапка за создавање на финансиски обврски со склучување на договор за заем и/или издавање на државни хартии од вредност;

5. Долгот на Народната банка на Република Македонија се сите финансиски обврски создадени за спроведување на монетарната политика, за поддршка на билансот на плаќање, како и други финансиски обврски настанати по основ на договор за заем;

6. Краткорочно задолжување е задолжување со рок на достасување до една година;

---

¹ Во неофицијалниот пречистен текст Законот за јавен долг се вклучени: Законот за јавен долг (Службен весник на Република Македонија бр.62/05), Одлуката на Уставен Суд У.Бр.49/2006-0-0 од 13.12.2006 година (Службен весник на Република Македонија бр.137/06), Законот за изменување и дополнување на Законот за јавен долг (Службен весник на Република Македонија бр.88/08) и Законот за изменување и дополнување на Законот за јавен долг (Службен весник на Република Македонија бр. 35/11).

7. Долгорочно задолжување е задолжување со рок на достасување од една година и подолг од една година;

8. Сервисирање на долг се сите плаќања по основа на достасана камата и главнина кои произлегуваат од долг, како и сите други плаќања по настанати трошоци согласно со условите под кои е настанат долгот;

9. Рефинансирање е задолжување заради обезбедување на средства за плаќање на постоен јавен долг;

10. Репрограмирање е менување на условите и/или на структурата на постоен јавен долг, без создавање на ново задолжување;

11. Државна гаранција е потенцијална обврска за плаќање преземена од Република Македонија во име на носителот на јавен долг за чија сметка е издадена гаранцијата; и

12. Агент е финансиска институција од земјата или од странство која во име и за сметка на Министерството за финансии може да извршува определени работи утврдени со овој закон.

Член 3

Носителите на јавниот долг се задолжуваат во согласност со критериумите и постапките утврдени со овој закон.

Член 4

(1) Задолжувањето на општините, јавните претпријатија и трговските друштва кои се во целосна или во доминантна сопственост на општините се врши во согласност со овој закон и со Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

(2) Задолжувањето на општините во градот Скопје, градот Скопје, јавните претпријатија и трговските друштва кои се во целосна или во доминантна сопственост на општините во градот Скопје и градот Скопје се врши во согласност со овој закон, Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и со Законот за градот Скопје.

(3) Начинот и постапката за задолжувањето на општините, јавните претпријатија и трговските друштва кои се во целосна или доминантна сопственост на државата, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, поблиску ги пропишува Владата на Република Македонија.

(4) Сервисирањето на обврските настанати со задолжување на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје го вршат општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(5) Во случај кога Република Македонија се задолжува и им ги отстапува на користење средствата на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје со позајмување преку државата (он-лендинг), сервисирањето на обврските го врши општината, општината во градот Скопје и градот Скопје кои се крајни корисници на средствата добиени со задолжување на Република Македонија.

(6) Во случај кога Министерството за финансии, во име на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, ќе изврши сервисирање на обврската од ставот (4) на овој

член, Министерството за финансии има право на наплата на побарувањето кое вклучува главнина, камата, затезна камата и други трошоци настанати заради неможност на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје како краен корисник на задолжувањето, да изврши сервисирање на обврската на датумот на пристигнување.

(7) Доколку општините, општините во градот Скопје и градот Скопје не извршат плаќање на побарувањето од ставот (5) од овој член кон Министерството за финансии, Министерството за финансии има право:

– да насочи средства од буџетската сметка на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје на сметката на Буџетот на Република Македонија, до износ потребен за наплата на побарувањето и/или

– да задржи дел од дотациите кои треба да се распределат на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, до износ потребен за наплата на побарувањето.

Член 5

(1) Долгот на Народната банка на Република Македонија претставува јавен долг.

(2) Народната банка на Република Македонија е носител на јавен долг за кој не важат критериумите и постапките за задолжување пропишани со овој закон.

(3) Долгот на Народната банка на Република Македонија се користи само за статистички цели.

Член 6

Сите финансиски обврски кои се преземени од резиденти на Република Македонија, кои не се носители на јавен долг, претставуваат приватен долг.

Член 6-а

(1) Постапката за задолжување пропишана со овој закон не се однесува на носителите на јавен долг при отворање на акредитиви, издавање на банкарски гаранции и/или обезбедување на финансиски лизинг.

(2) За секој договор за отворање на акредитив, издавање на банкарска гаранција и/или обезбедување на финансиски лизинг, носителите на јавен долг имаат обврска да го информираат Министерството за финансии во рок од пет работни дена.

II ПОЛИТИКА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЈАВЕН ДОЛГ

Член 7

(1) Управувањето со јавен долг претставува збир на мерки и активности кои Министерството за финансии ги презема во рамки на надлежностите определени со овој или друг закон.

(2) Политиката на управување со јавен долг се утврдува за период од три години и претставува дел од фискалната стратегија на Министерството за финансии.

(3) Политиката за управување со јавен долг вклучува:

- утврдување на висината на износот (лимитот) на јавниот долг на среден рок;
- утврдување на висината на износот (лимитот) на државните гаранции на среден рок;
- максималниот износ на ново задолжување во тековната година;
- максималниот износ на новоиздадени државни гаранции во тековната година;
- идентификација, следење и управување со ризиците на кои подлежи портфолиото на на јавниот долг;
- финансирање на потребите на државата со најнизок можен трошок, на среден и долг рок, и со одржливо ниво на ризик; и
- развој и одржување на ефикасен домашен финансиски пазар.

(4) Долгот на Народна банка на Република Македонија не претставува дел од политиката на управување со јавен долг од ставот (3) на овој член.

Член 8

(1) Лимитот на јавниот долг се утврдува врз основа на односот на јавниот долг и бруто домашниот производ. Лимитот на јавниот долг не се однесува на долгот на Народната банка на Република Македонија.

(2) Износот на јавниот долг што е деноминиран во странска валута се пресметува во денари по средниот курс на валутата од официјалната курсна листа на Народната банка на Република Македонија што важи на денот на пресметката.

(3) Долгот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, на јавните претпријатија и на трговските друштва кои се во целосна или во доминантна сопственост на државата, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и долгот на Народната банка на Република Македонија влегува во пресметката на јавниот долг, но не претставува обврска на Буџетот на Република Македонија, освен во случаи кога се издава државна гаранција.

Член 9

Лимитот на јавниот долг не претставува ограничување за редовно сервисирање на јавниот долг.

Член 10²

Член 11

(1) Министерството за финансии, во управувањето со јавниот долг, ги има следниве надлежности:

---

² Членот 10 е избришан со Законот за изменување и дополнување на Законот за јавен долг (Службен весник на Република Македонија бр. 35/11).

- подготвува годишен извештај за управување со јавниот долг,
- го предлага изворот и структурата на задолжувањето за финансирање на буџетскиот дефицит,
- презема активности поврзани со редовно сервисирање на државниот долг,
- го следи редовното сервисирање на јавниот долг од страна на носителите на јавниот долг,
- презема мерки за наплата на побарувањата од носителите на јавниот долг во чие име е извршено плаќање по активирана гаранција односно договор за заем,
- презема мерки во однос на лимитот на јавниот долг,
- изготвува и објавува Календар на планирани емисии на државни хартии од вредност за тековната година,
- организира и врши издавање на државни хартии од вредност во име на Република Македонија,
- евидентира издавање на државни хартии од вредност, врши следење на трансакциите со државни хартии од вредност на секундарниот пазар и создава услови за развој на секундарниот пазар,
- утврдува критериуми за избор на овластени учесници на пазарот на државни хартии од вредност,
- презема активности за минимизирање на трошокот за сервисирање на државниот долг и издадените државни гаранции,
- презема активности за намалување на ризикот поврзан со структурата на јавниот долг и државните гаранции,
- употребува финансиски деривативи со цел за отстранување или намалување на финансиските ризици,
- ја следи состојбата на единствената трезорска сметка и управува со пласирањето на вишокот на средства на истата,
- ја следи состојбата на девизните сметки на државата кои се отворени и се водат во Народната банка на Република Македонија и управува со вишокот на средства на сметката на Министерството за финансии,
- склучува договори за реализирање на надлежностите утврдени со овој закон,
- посредува во постапката на задолжување на носителите на јавен долг,
- дава препораки на носителите на јавниот долг по однос на условите за задолжување во случај на финансирање на проекти за кои е потребно задолжување, и
- избира овластени учесници на пазарот на државни хартии од вредност.

(2) Министерството за финансии во управувањето со јавниот долг ги има и следниве надлежности, кои може да ги пренесе на Агент:

- води Регистар за јавниот долг,
- води Регистар за издадените државни гаранции,
- води Регистар на сопственици на државните хартии од вредност,

– спроведува активности кои се однесуваат на примарниот пазар на државни хартии од вредност,

– контролира дали овластените учесници на пазарот на државни хартии од вредност ги исполнуваат критериумите за оцена и избор на овластени учесници на пазарот на државни хартии од вредност,

– подготвува информации за финансиската состојба на овластените учесници на пазарот на државни хартии од вредност,

– управува со девизните сметки на државата, и

– управува со репласманот на средствата од револвинг фондовите создадени преку задолжување на Република Македонија.

(3) Содржината, начинот на водење и користењето на податоци од Регистарот за јавниот долг и од Регистарот за издадените државни гаранции ги пропишува министерот за финансии.

(4) Надлежностите од ставот (2) на овој член, Министерството за финансии ги пренесува на Агентот со склучување на Договор за агент.

(5) За пренесените надлежности од ставот (2) на овој член Министерството за финансии ја информира јавноста.

III ДРЖАВЕН ДОЛГ

Намени и третман на државниот долг

Член 12

(1) Државниот долг се создава и користи за:

- финансирање на проекти и инвестиции,
- поддршка на платниот биланс на земјата,
- поддршка на девизните резерви на Република Македонија,
- поттикнување на развојот на финансиските пазари во Република Македонија,
- финансирање на буџетскиот дефицит,
- привремено финансирање на ликвидноста поврзана со готовински текови,
- рефинансирање на државниот долг,
- плаќање по основа на издадени државни гаранции и
- заштита или отстранување на ефектите предизвикани од природни непогоди и од еколошки катастрофи.

(2) Проектите предложени за финансирање од ставот (1) алинеја 1 на овој член, треба да ги исполнат следниве критериуми:

- усогласеност со стратешките документи на Владата на Република Македонија,
- оправданост на намената за која се користат средствата за вршење на јавна

функција и

– носителите на јавниот долг да обезбедат средства за кофинансирање заради непречена реализација на проектот.

(3) Проектите предложени за финансирање од ставот (1) алинеја 1 на овој член, ќе имаат предност доколку го исполнат критериумот за солвентност на носителот на јавниот долг кој го предлага проектот.

Член 13

(1) Побарувањата на доверителите по државниот долг претставуваат приоритетна обврска на Буџетот на Република Македонија за редовно сервисирање со исклучок на долгот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(2) Сите финансиски обврски што го сочинуваат државниот долг имаат еднаков третман.

Член 14

(1) Во Буџетот на Република Македонија се утврдуваат и долгорочните права за трошење во наредните фискални години.

(2) Износот на потребните средства за долгорочните права на трошење се утврдува врз основа на преземените обврски по основа на склучени договори, преземени обврски по основа на кофинансирање, договори за задолжување, одлуки за емисии на државни хартии од вредност и обврски по однос на стекнато членство на Република Македонија во меѓународни финансиски институции.

Член 15

Задолжувањето може да се изврши во земјата и во странство и може да биде изразено во домашна и во странска валута.

Задолжување со склучување на договор за заем

Член 16

(1) Во име на Република Македонија, договор за заем склучува Владата на Република Македонија кој министерот за финансии го потпишува во името на Владата на Република Македонија.

(2) Иницијатива за поведување на преговори за задолжување, носителите на законодавната, судската, извршната власт, јавните установи основани од Република Македонија и општините, општините во градот Скопје и градот Скопје започнуваат по претходна согласност на Министерството за финансии.

(3) Иницијативата од став (2), за јавните установи основани од Република Македонија и општините, општините во градот Скопје и градот Скопје треба да содржи:

- Одлука за задолжување која задолжително треба да содржи износ и цел на задолжувањето;

- барање за задолжување кое содржи податоци за проектот и податоци за финансискиот капацитет на јавните установи основани од Република Македонија и на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(4) Во преговорите од став (2) на овој член задолжително учествуваат претставници од Министерството за финансии и други овластени претставници од Владата на Република Македонија.

(5) Носителите од став (2) од овој член склучуваат договор за заем, по донесување на посебен закон за секое ново задолжување кај странски заемодавачи.

(6) Носителите од став (2) од овој член склучуваат договор за заем, по донесување на одлука од Владата на Република Македонија, за секое ново задолжување кај домашни заемодавачи.

(7) Формата и содржината на барањето за задолжување од став (3) алинеја 2 на овој член ќе ги пропише министерот за финансии.

Член 17

(1) Во случај кога договорот за заем предвидува позајмување преку државата (op-lending), добиениот заем може да биде доделен на носители на јавниот долг или на комерцијални банки регистрирани во Република Македонија.

(2) Министерот за финансии во име на Владата на Република Македонија, склучува договор со субјектите од ставот (1) на овој член, во кој се дефинираат условите под кои средствата се отстапуваат на користење.

(3) Владата на Република Македонија ги пропишува критериумите за избор на субјектите од ставот (1) на овој член.

Задолжување со издавање на државни хартии од вредност

Член 18

(1) Задолжувањето со издавање на државни хартии од вредност се врши со емисија на краткорочни и долгорочни хартии од вредност.

(2) Државните хартии од вредност можат да гласат во домашна валута со или без девизна клаузула или во странска валута.

(3) Државните хартии од вредност можат да се емитираат на домашен или на меѓународен пазар на капитал.

(4) Државните хартии од вредност, во име на Република Македонија, ги издава Министерството за финансии врз основа на претходно донесена годишна одлука од Владата на Република Македонија, со која се утврдува максималниот износ на ново задолжување преку државните хартии од вредност.

(5) Начинот и постапката за издавање и исплата на државните хартии од вредност ги пропишува министерот за финансии.

(6) Изборот на институција за порамнување и утврдување на примарната емисија на

државни хартии од вредност го врши министерот за финансии.

(7) Министерот за финансии склучува договори со овластени учесници на пазарот на државни хартии од вредност.

Член 19

(1) Депозитарот за хартии од вредност води Регистар на сопственици на државните хартии од вредност.

(2) Депозитарот за хартии од вредност го избира министерот за финансии.

(3) Регистрираниот сопственик на државни хартии од вредност ги има сите права кои произлегуваат од правото на сопственост на државните хартии од вредност.

(4) Сите државни хартии од вредност се издаваат во дематеријализирана форма.

Член 20

(1) Министерството за финансии има право во секое време да изврши откуп на државните хартии од вредност пред рокот на нивното достасување, во зависност од видот и карактеристиките на државните хартии од вредност.

(2) За извршувањето на предвремениот откуп од ставот (1) на овој член одлучува министерот за финансии.

(3) Министерството за финансии јавно објавува покана за учество на предвремениот откуп од ставот (1) на овој член.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член, Министерството за финансии до имателите на државни хартии од вредност не доставува покана за учество на предвремен откуп, доколку во самиот документ за емисија се предвидува правото Министерството за финансии во секое време да изврши предвремен откуп под услови дефинирани во документот.

(5) Министерството за финансии јавно го објавува предвремениот откуп од ставот (4) на овој член.

Издавање, сервисирање, право на наплата и престанок на државни гаранции

Член 21

(1) Проектите за чие финансирање се бара издавање на државна гаранција потребно е да ги исполнат следниве критериуми:

- усогласеност со стратешките документи на Владата на Република Македонија,
- оправданост на намената за која се користат средствата за извршување на јавната функција, и
- обезбедени средства за кофинансирање заради непречена реализација на проектот.

(2) Проектите за чие финансирање се бара издавање на државна гаранција, ќе имаат

предност доколку го исполнат критериумот за солвентност на носителот на јавниот долг кој го предлага проектот.

Член 22

(1) Носителите на јавниот долг поднесуваат иницијатива до Министерството за финансии за поведување на постапка за добивање на заем, обезбеден со државна гаранција.

(2) Министерот за финансии или лица овластени од него задолжително учествуваат во преговорите за добивање на заем со државна гаранција.

(3) Во име на Република Македонија, министерот за финансии потпишува договор за издавање на државна гаранција или гарантно писмо кон странски заемодавачи, како и договор за обезбедување на државната гаранција со субјектот во чие име е издадена, по претходно донесен закон за издавање на државна гаранција.

(4) Во име на Република Македонија, министерот за финансии потпишува договор за издавање на државна гаранција или гарантно писмо кон домашни заемодавачи, како и договор за обезбедување на државната гаранција со субјектот во чие име е издадена, по претходно донесена одлука од Владата на Република Македонија.

(5) Пред добивање на државна гаранција носителот на јавен долг е обврзан да му плати на Министерството за финансии еднократна провизија во висина од 0,5% од износот на државната гаранција.

(6) Провизијата од ставот (6) на овој член претставува приход на Буџетот на Република Македонија.

(7) Доколку носителот на јавен долг има ненамирени обврски кон државата по основ на државна гаранција или заем предвиден со овој закон, истиот не може да добие ново обезбедување со државна гаранција, односно заем се до моментот на регулирање на пристигнатата обврска.

Член 23

(1) Сервисирањето на долгот гарантиран од Република Македонија го врши носителот на јавниот долг во чие име е издадена државна гаранција.

(2) Доколку носителот на јавниот долг, во чие име е издадена државна гаранција, не изврши сервисирање на долгот од ставот (1) на овој член на датумот на достасување, Министерството за финансии, во име на Република Македонија, врши плаќање на обврската по активираната државна гаранција.

(3) Носителот на јавниот долг, во чие име е издадена државна гаранција, е должен, во рокот предвиден со договорите од членот 22 ставови (4) и (5) на овој закон, средствата кои се платени по активираната државна гаранција од страна на Министерството за финансии, да ги уплати во корист на сметката на Буџетот на Република Македонија.

(4) Обврската од ставот (3) на овој член е безусловна и неотповиклива.

(5) Во случај Министерството за финансии, во име на Република Македонија, да изврши плаќање на обврската по активирана државна гаранција, Министерството за

финансии има право на наплата на побарувањето кое вклучува главнина, камата, затезна камата и други трошоци настанати заради неможност на носителот на јавниот долг во чие име е издадена државната гаранција, да изврши сервисирање на долгот од ставот (1) на овој член на датумот на достасување.

(6) Доколку носителот на јавниот долг, во чие име е издадена државна гаранција, е општина, општина во градот Скопје и градот Скопје, јавно претпријатие или трговско друштво кое е во целосна или во доминантна сопственост на државата, општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, Министерството за финансии, за наплата на побарувањето од ставот (5) на овој член, има право:

- да насочи средства од буџетската сметка на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје на сметката на Буџетот на Република Македонија, до износ потребен за наплата на побарувањето и/или
- да задржи дел од дотациите кои треба да се распределат на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, до износ потребен за наплата на побарувањето.

(7) Министерот за финансии има право на преземање дополнителни мерки за наплата на износот од ставот (5) на овој член предвидени во договорот за обезбедување од членот 22 ставови (4) и (5) на овој закон, како и согласно со закон.

Член 24

(1) Издадена државна гаранција престанува да важи во случај кога:

- во целост се намирени обврските по долгот гарантиран од Република Македонија најдоцна до датумот на достасување или
- е изминат рокот на важност на издадената државна гаранција утврден во договорот за издавање на државна гаранција.

(2) Министерството за финансии го евидентира и документира престанокот на важењето на издадената државна гаранција.

Забрана за задолжување

Член 24-а

(1) Јавните претпријатија и трговските друштва кои се во целосна или доминантна сопственост на државата и јавните установи основани од Република Македонија, не можат да започнат со постапка за задолжување од денот на донесувањето на одлуката за распишување на парламентарни избори до завршувањето на изборот на пратеници во Собранието на Република Македонија.

(2) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје и јавните претпријатија формирани од општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, не можат да започнат со постапка за задолжување од денот на донесувањето на одлуката за распишување на локални избори до завршувањето на изборот на градоначалник или членови на советот.

IV ДОЛГ НА ЈАВНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И НА ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА КОИ СЕ ВО ЦЕЛОСНА ИЛИ ВО ДОМИНАНТНА СОПСТВЕНОСТ НА ДРЖАВАТА ОПШТИНИТЕ, ОПШТИНИТЕ ВО ГРАДОТ СКОПЈЕ И ГРАДОТ СКОПЈЕ

Член 25

(1) Иницијатива за поведување на преговори за склучување на договор за заем, јавното претпријатие, односно трговското друштво кое е во целосна или во доминантна сопственост на државата, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, се започнува само по претходна согласност на Министерството за финансии.

(2) Иницијативата од став (1) треба да содржи:

- Одлука за задолжување која задолжително треба да содржи износ и цел на задолжувањето;
- барање за задолжување кое содржи податоци за проектот и податоци за финансискиот капацитет на јавното претпријатие, односно, трговското друштво кое е во целосна или во доминантна сопственост на државата, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје.

(3) Формата и содржината на барањето за задолжување од став (2) алинеја 2 на овој член ќе ги пропише министерот за финансии.

(4) Во преговорите од ставот (1) на овој член задолжително учествуваат претставници од Министерството за финансии и други овластени претставници од Владата на Република Македонија.

(5) Јавното претпријатие, односно трговското друштво кое е во целосна или во доминантна сопственост на државата, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје може да склучи договор за заем, по донесување на посебен закон за секое ново задолжување кај странски заемодавачи.

(6) Јавното претпријатие, односно трговското друштво кое е во целосна или во доминантна сопственост на државата, општините, општините во градот Скопје и градот Скопје може да склучи договор за заем, по претходно донесена одлука од Владата на Република Македонија, за секое ново задолжување кај домашни заемодавачи.

(7) Во случај кога договорот за заем предвидува позајмување преку државата (он-лендинг), а јавното претпријатие, односно трговското друштво кое е во целосна или во доминантна сопственост на државата е краен корисник на заемот, министерот за финансии склучува договор за заем, по донесување на посебен закон за секое ново задолжување кај странски заемодавачи.

(8) Во случај Министерството за финансии, во име на јавното претпријатие да изврши сервисирање на обврската од ставот (6) на овој член, Министерството за финансии има право на наплата на побарувањето кое вклучува главнина, камата, затезна камата и други трошоци настанати заради неможност на носителот на јавен долг кој е краен корисник на средствата добиени со задолжувањето, да изврши сервисирање на обврската на датумот на пристигнување.

(9) За наплата на побарувањето од ставот (7) на овој член, Министерството за финансии има право:

- да насочи средства од буџетската сметка на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје основач на јавното претпријатие на сметката на Буџетот на Република Македонија, до износ потребен за наплата на побарувањето и/или
- да задржи дел од дотациите кои треба да се распределат на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје, до износ потребен за наплата на побарувањето.

V ИНФОРМИРАЊЕ ЗА ЈАВНИОТ ДОЛГ

Член 26

(1) Сите носители на јавниот долг, освен општините, општините во градот Скопје и градот Скопје, се должни до Министерството за финансии да доставуваат најдоцна до петнаесеттиот ден од месецот месечна информација за промените на состојбата на секое задолжување во претходниот месец.

(2) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни до Министерството за финансии најдоцна 15 дена по завршувањето на кварталот да доставуваат квартални информации за промените на состојбата на секое задолжување во претходниот квартал, како и за промените на состојбата на издадените гаранции.

(3) Информациите на општините, општините во градот Скопје и на градот Скопје од ставот (2) на овој член, задолжително треба да содржат и податоци за долгот на јавните претпријатија кои се основани од општините, односно од градот Скопје.

(4) Министерот за финансии поблиску ги пропишува видовите и содржината на информациите од ставовите (1) и (2) на овој член.

(5) Министерот за финансии може да побара дополнителни информации за секое задолжување, по кое барање носителите на јавниот долг мораат да се произнесат најдоцна во рок од седум дена од денот на приемот на истото.

VI ТРАНСПАРЕНТНОСТ НА ЈАВНИОТ ДОЛГ

Член 27

(1) Регистарот за јавниот долг и Регистарот за издадените државни гаранции се достапни на јавноста.

(2) Годишниот извештај за управување со јавниот долг се разгледува од страна на Владата на Република Македонија и се поднесува за информирање до Собранието на Република Македонија.

(3) Извештајот од ставот (2) на овој член ги содржи следниве елементи: остварување на стратешките цели за управување со јавниот долг и гаранциите; детални информации за состојбата на вкупниот јавен долг, бруто и нето промени; издадените државни гаранции; информации за државните гаранции кои се или постои веројатност да бидат активирани.

(4) Информациите за јавниот долг и извештајот од ставот (2) на овој член, Министерството за финансии ги објавува во Билтенот на Министерството за финансии и на својата веб страница.

VII ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 28

(1) Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на јавното претпријатие или трговското друштво - носител на јавен долг за сторен прекршок доколку:

- не поднесе информација до Министерството за финансии согласно член 6а став (2) и член 26 од овој закон;
- не ги уплати средствата во корист на сметката на Буџетот на Република Македонија согласно член 23 став (3) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на носителот на јавен долг за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 28-а

(1) Глоба во износ од 50.000 до 100.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече на јавното претпријатие или трговското друштво - носител на јавен долг за сторен прекршок доколку:

- започне преговори за задолжување без согласност на Министерството за финансии. (член 25);
- започне постапка за задолжување спротивно на член 24-а од овој закон.

(2) Глоба во износ од 20.000 до 40.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на носителот на јавен долг за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) За прекршокот од став (1) на овој член на одговорното лице, покрај глобата, може да му се изрече и забрана на вршење професија, дејност или должност во траење од една до пет години.

Член 29

Глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра, во денарска противвредност, ќе се изрече за прекршок на одговорното, односно раководното лице на носителот на јавен долг за сторен прекршок, доколку:

- не поднесе информација до Министерството за финансии (членови 6-а став (2) и 26),
- започне преговори за задолжување, без претходна согласност на Министерството за финансии (членови 16, став (2) и 25 став (1)),
- не ги уплати средствата во корист на сметката на Буџетот на Република Македонија (член 23 став (3)) и
- започне постапка за задолжување по денот на донесувањето на одлука за распишување на избори (член 24а).

Член 29-а

(1) За прекршоците пропишани со овој закон, пред поднесување на Барање за прекршочна постапка се спроведува постапка за порамнување, согласно со Законот за прекршоците.

(2) За прекршоците пропишани со овој закон, прекршочната постапка ја води и прекршочна санкција изрекува надлежниот суд.

VIII ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 30

(1) Министерот за финансии во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги донесе прописите предвидени со овој закон.

(2) Одредбите од членот 11 став (2) алинеи 1 и 2 на овој закон ќе се применуваат по една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 31

Задолжувањето со склучување на договор за заем, задолжувањето со издавање на државни хартии од вредност и издавањето, сервисирањето, правото на наплата и престанокот на државни гаранции започнати пред денот на влегувањето во сила на овој закон ќе продолжат согласно со одредбите на овој закон.

Член 32

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.